

andstøðan arbeiðir og sam-arbeiðir í fyra ár!

Tí vit - vit øll - endurreisa saniliga ongan búskap, og vit gera tað ikki liviligari í hesum landi einans við at sita hendur í favn og spretta kinnklovarnar aftur at oyr-um!

Í teirri trongstøðu, sum vit nú eru stødd í, er tað veruliga so, at vit eru noyddir at minka um ferðina og um neyðugt royna at halda tær.

Gera vit ikki tað, so missa vit meira fyri minni.

Í seglúðini repaðu teir jú seglini tá ið teir komu í ilt-ella ódnarveður - teir nýttu hógv og skil, og sóu einki gagn í at sigla rigningin yvir borð.

Vit síggja heldur einki gagn í at stýra skútuni Føroyum at botni!

Men vit í samgonguni eru sanniliga ikki fegnir um, at vit eru noyddir at skerja veitingar - líka mikið hvønn ella hvørji hesar skerjingar raka. - Men tíverri er hetta neyðugt - og tað er m.a. her ið tað ræður um dirvi - tí gera vit tað ikki nú, so verður støðan enn verri um stutta tíð, um gongdin í út-flutninginum ikki broytist rétta vegin!

Nærum allur okkara út-flutningur er tað, sum úr havinum kemur. Tíverri er hetta tilfeingið, sum løgmaður eisini segði í ólav-spukurðu síni, ógvuliga avmarkað. Men uppaftur verður tað, tá ið støðan er soleiðis, sum hon tíverri hefur verið tað í tí sum er farið av hesum árinum, at so lítið fæst fyri tað, sum vit hava at selja.

Útflutningsvirðið av okkar vørur er farið í botn, og hetta merktist sanniliga ikki einans í landskassanum, men eisini í kommununum, á hvørjum virki, hvørjum skipi og annars flest alla-staðni!

Løgmaður talaði eisini um arbeiðsloysið, sum er tað størsta vandamálið, sum vit hava í dag!

Hetta er vissuliga ein hamilig støða; ja, einki minni enn ein sannur sorg-arleikur og tað má og skal vinnast á hesum!

Javnaðarflokkurin hefur ferð eftir ferð víst á, at ein gongd leið burtur úr ar-beiðsloysinum er at vit meirgóska mest møguligt av tí fiski, sum kemur upp á land.

Men, enn tykist tað tíverri at verða torført og gongur seint at marknaðarføra góðskaðar fiskavørur til ein prís, soleiðis at lønsemi kann fáast úr hesum!

Tó, tað gevst eingin leið. - Vit eru noyddir at halda á vit at royna góðskingarleiddina og ikki minst at vinna marknaðir fyri hesum vør-um! Endamálið er jú arbeiði til allar hendur!

Tað hava verið ymskar royndir í Føroyum at skapa ídna av ymskum slag; men ógvuliga misjavnt hevur verið hvussu gingist hevur við hesum royndum; tíverri tykist tað alt ov ofta soleiðis, at føroyingar keypa ikki føroyskt.

Ofta sýnist tað eisini soleiðis, at føroysk framleiðsla stendur væl fjald á handilshillum! Hetta er stórt spell, tí hesin ídnaður skapar jú eisini arbeiðs-pláss, og tað átti at verið heilt náttúrligt, at føroyingar - vit øll - stuðlaðu føroyskari framleiðslu. Her er so eisini nakað, sum føroyingar hava eftir at læra!

Sagt verður eisini ofta, at føroysk framleiðsla er ikki kappingarfør í prís. - Nakað kann vera um hetta, men hon verður enn minni kappingarfør, um bert nøkur fá keypa tað, ið føroyskt er!

Vinnan, sum ber nærum alt samfelagið er fiskivinnan og ikki kann sigast, at hon hevur rúmligar ræsur og glæsilig kor.

Henda vinna, sum einafør var fræls og har fiskast kundir í nærum øllum høvum, er nú fyri tað mesta kroyst inni á einum sjóki okkurt um 300.000 km: til stóðdar.

Á hesum øki verða so skipini jagstrað stað úr stað av ymskum orsökum, sum óneyðugt er at útgreina, og fyrrverandi rokskiparin, sum tús eftir tús kom aftur at landi við fullum skipi, kennir seg nú sum hálvan brotsmann, um hann fær ein hampiligan túr!

Og hann, sum áður var harri umborð á sínum skipi, verður nú stýrur úr landi og

fær boð um hvar hann hevur loyvi at fiska og hvar ikki. Virðingin fyri hesi vinnu tykist at vera lítil og eingin og mangan ljóðar tað soleiðis bæði í fjølmiðlunum og millum manna - at tað er fiskivinnan, sum hevur koyrt landið út á ysttu trom!

Jú, sanniliga kann tað sigast at vera undrunarvert, at henda vinna ikki fullkomi-liga er steðgað upp!

Og so er veruleikin kortini tann, at henda útspilta vinna als ikki hevur koyrt nakað land út á ysttu trom, tí minni enn 10% av okkara uttanlandsskuld stava frá skipasáttmálum ella skipa-bygging. Og hetta man hóast alt muna lítið móti teimur akfórum, sum rulla eftir okkara vegnum. Men eg havi sjálvur eitt 7 ára gamalt akfar og eg unni eisini øllum, sum hava akfór, síni akfór.

Tað er misjavnt, sum mett verður um uppboðssøluna. Summir halda at uppboðs-sølan riggaði hampiliga væl, aðrenn hon fekk sitt núverandi skap - aðrir halda tað mótsetta, og ymiskt er eisini sum hildið verður um gólvuppboðssøluna, sum ætlanin er at seta á stovn, sæð út frá landinum sum ein eind!

Vit fara at geva lógmanni rætt í tí, at lítil ivi er um, at veiðuorkan er ríkiliga stór til tey tonsini, ið fiskast kunnu undir Føroyum. Vit fara eisini at geva honum rætt í, at spurningurin um at minka flotan er, ikki, og hevur ikki verið, einkafaldur at loysa: Og uppaftur torfø-ari er at taka støðu til um at hetta at fiskastovnar minka er av ovveiðu ella tað

eru náttúrufrýbrigdi, sum eru orsökir til minkingina.

Men, eitt er í hvussu so er vist, og tað er, at tað til-feingi, sum nú er, er ovlitið til øll okkara fiskifór. Og annað stendur eisini rímm-arfast at meðalaldurin á føroy-skum skipum er rættuliga høgur! Jú, sanniliga er nógv at taka støðu til á hesum øki!

Ein vinnan, sum kann geva nakað av sær sum frálíður, er ferðamannavinn-an, men so skal hon sanniliga eisini fáast at virka á annan hátt enn nú - tí í nú-verandi lífi riggar hon als ikki og er í mongum fórum heldur til ampa enn nakað annað.

Men takast kann kortini undir við orðunum hjá lóg-manni, tá ið hann sigur:

Vit formansins loyvi!
»Ein væl skipað ferða-vinna, sum allir borgarar kenna seg vara av, kann sum frálíður - gerast eitt hampuligt ískoyti til land-sins búskap og trivna.«

Tað er eisini rætt, at fleiri viðurskiftir eru nú, sum gera tað meira áhugavert at fáast við ferðamannavinn-una og eisini áhugaverdari hjá ferðafólki at koma til Føroya!

Um kommunumál segði løgmaður, at flestu komm-unurnar er illa fyri figgar-liga, tí lániskuldin er alt ov stór. Hann nevndi í hesum sambandi, at landsstýrið fylgir við gongdini og ar-beiðir við ætlanum um nýggja kommunuskipan, sum samstundis kann bota um møguleikarnar hjá kommunum samanlagt at koma burtur úr figgarligu trupulleikum.

Ein arbeiðsbólkur hevur latið úr hondum fyribils álit um framtíðar kommunu-skipan, og segði løgmaður, at landsstýrið viðger hetta álit og ein av fyrstu døg-unum fórarbeisbólkurin at verða biðin um at arbeiða eftir meira nágreiniligum málsetningi.

Javnaðarflokkurin fylgir við hesum arbeiði við mikl-um áhuga, men eg tori at siga beinanvegn her og nú, at tær broytingar, sum talan er um, eru so stórar og koll-veltandi fyri ta kommunu-skipan, sum vit hava í dag, at neyvan verður talan um at ein sameindur javnaðar-flokkur á tingi tekur undir við teimum, men annars fara vit at hava fund um hetta evni ein av fyrstu døg-unum og verður tí ikki komið longur inn á hetta evnið her nú!

Í samgonguskjalinum stendur at fremsta treytin fyri bygdamenning er at samferðslan er góð, soleiðis at tað er lætt at koma til og frá arbeiði. Javnaðarflokk-urin fer at fylgja gjølla við at sparringarnar á hesum øki ikki fara at nerva hasa av-taluna ov mikið.

Í lógmansrøðuni varð nomið við at fleiri av dýr-astu fløgnum eru um at vera lidnar og nevndi í hes-um sambandi nøkur mál, eg hugsi at javnaðarflokkurin á tingi er samdur um, at tær vega- og havnagerðir, sum er í gongd, eiga at gerast lidnar, tí annars er fløgan og orkan, sum er lögð í hesi ar-beiði, gjørd til fánýtis - men hinvegin ivist eg í, um javnaðarflokkurin er samd-ur um at fara undir nýggjar, stórar fløgur á hesum økj-

um, fyrr enn tær, sum nú eru í gongd, eru lidnar. Annars hevði tað einki gjørt, um farið varð niður á botn í skuffum ella á hillum í Tinganes og funnið fram tær umsóknir, sum har finnast. At vit kannaðu tær gjølla og síðani gjørdur ta raðfesiing, sum tingið hevur samtykt at gerast skal.

Annars hevur tað mink-að virkseimið hjá lands-verkfrøðinginum ta slag-síðu, at hon eisini hevur økt um arbeiðsloysið í hesum landi og tað fegnast javn-aðarflokkurin sjálvandi ikki um.

Løgmaður nevndi eisini at Telefonverk Føroya Løg-tings rakstrarliga er komið í eina trygga legu. Hetta eru sjálvandi av sonnum gleði-lig tíðindi, tí so eru útlit fyri, at bygdir, sum í árávis ikki hava kunna fingið íbinding-ar til nýggjar telefonir, tí trot er á linjum, nú kunnu fáa síni ynski fram!

Enn eru tvey stórmál eftir at umrøða. Annað er sjúkra-húsverkið og hitt er skúla-verkið, sum saman við mentanarmálum eisini er eitt sera drúgt øki at um-røða.

Men eg síggi at stundir ikki verða nú at umrøða hesi mál, soleiðis sum tey hava uppiborið at verða umrødd, tí tíðin fer nú at ganga und-an, og tí fara hesi mál at steðga eitt sindur nú. Eg fái um neyðugt orðið aftur.